

opusdei.org

Posvátné Písmo: slovo Boží lidskými slovy

Papež Lev XIV. pokračoval ve svých pravidelných středečních katechezích a komentoval dogmatickou konstituci „*Dei Verbum*“.

04.02.2026

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Koncilní konstituce *Dei Verbum*, nad kterou se v těchto týdnech zamýšlíme, označuje Písmo svaté,

čtené v živé tradici Církve, za privilegované místo setkání, kde Bůh nadále promlouvá k mužům a ženám všech dob, aby ho mohli nejprve poslouchat, a díky tomu poznat a milovat. Biblické texty však nebyly napsány nebeským nebo nadlidským jazykem. Jak nás učí také každodenní realita, dva lidé mluvící různými jazyky si vzájemně nerozumějí, nemohou vstoupit do dialogu, nedokážou navázat vztah. Stát se pro druhého srozumitelným je v některých případech prvním projevem lásky. Proto se Bůh rozhoduje promlouvat za pomoci lidských jazyků, a tak různí autoři, inspirovaní Duchem Svatým, sepsali texty Písma svatého. Jak připomíná koncilní dokument, „Boží slova totiž, vyjádřená lidskými jazyky, se připodobnila lidské mluvě, jako se kdysi Slovo věčného Otce stalo podobným lidem, když na sebe vzalo slabé lidské tělo.“ (DV, 13). Proto Písmo nejen svým obsahem, ale i

jazykem odhaluje milosrdnou Boží shovívavost k lidem a jeho touhu být jim nablízku.

V průběhu dějin církve byl předmětem studia vztah mezi božským Autorem a lidskými autory posvátných textů. Řadu staletí se mnozí teologové zabývali obhajobou božské inspirace Písma svatého a lidské autory považovali za pouze pasivní nástroje Ducha Svatého. V novější době byl přehodnocen přínos svatopisců při sepisování posvátných textů, a to do té míry, že koncilní dokument hovoří o Bohu jako o hlavním „autorovi“ Písma svatého, ale také svatopisce nazývá „skutečnými autory“ posvátných knih (srov. *DV*, 11). Jak poznamenal jeden pronikavý exegeta minulého století, „snížit lidské dílo na pouhou písařskou práci neznamená oslavu Božího díla“.[1] Bůh nikdy nesnižuje člověka a jeho potenciál!

Je-li tedy Písmo Božím slovem ve slovech lidských, jakýkoli přístup k němu, který opomíjí nebo popírá jednu z těchto dvou dimenzí, je neúplný. Z toho vyplývá, že správný výklad posvátných textů nemůže opomíjet historické prostředí, v němž vznikly, ani použité literární formy; naopak, rezignace na studium lidských slov, jimiž si Bůh posloužil, může vést k fundamentalistickému nebo spiritualistickému výkladu Písma, které zrazují jeho význam. Tento princip platí i pro hlásání Božího slova: pokud ztratí kontakt s realitou, s nadějami a utrpením lidí, pokud užívá nesrozumitelný, málo komunikativní nebo anachronický jazyk, je neúčinné. Církev je v každé době povolána, aby znovu předkládala Boží slovo jazykem, který je schopen vtělit se do dějin a oslovit srdce. Jak připomínal papež František, „pokaždé, když se snažíme vrátit se k pramenům a obnovit původní svěžest evangelia, objevují

se nové cesty, kreativní metody, jiné formy vyjádření, výmluvnější znamení, slova překypující novým významem pro současný svět“.[2]

Stejně tak reduktivní je na druhé straně čtení Písma, které opomíjí jeho božský původ, a nakonec ho chápe jako pouhé lidské učení, jako něco, co je třeba studovat pouze po technické stránce, nebo jako „text patřící pouze minulosti“.[3] Písmo, zejména když je hlášáno v liturgickém kontextu, chce promlouvat k dnešním věřícím, dotýkat se jejich přítomného života s jeho problémy, osvětlovat kroky, které je třeba učinit, a rozhodnutí, která je třeba vzít na sebe. To je možné pouze tehdy, když věřící čte a interpretuje posvátné texty pod vedením téhož Ducha, který je inspiroval (srov. *DV*, 12).

V tomto smyslu slouží Písmo k posilování života a lásky věřících, jak

připomíná sv. Augustin: „Kdokoli se domnívá, že porozuměl Božímu Písmu [...], ale prostřednictvím tohoto porozumění nedokáže vybudovat tuto dvojí lásku, k Bohu a k bližnímu, ještě mu neporozuměl.“[4] Božský původ Písma také připomíná, že evangelium, svěřené svědectví pokřtěných, ačkoli zahrnuje všechny dimenze života a reality, zároveň je přesahuje: nelze je redukovat na pouhé filantropické nebo sociální poselství, ale je radostným zvěstováním plného a věčného života, který nám Bůh daroval v Ježíši.

Drazí bratři a sestry, děkujeme Pánu, že ve své dobrotě neopomíjí sytit náš život tím podstatným, svým Slovem, a modleme se, aby naše slova, a ještě více náš život, nezatemňovaly Boží lásku, o které vyprávějí.

[1] L. Alonso Schökel, *La parola ispirata. La Bibbia alla luce della scienza del linguaggio*, Brescia 1987, 70.

[2] František, Apoštolská exhortace *Evangelii gaudium* (24. listopadu 2013), 11.

[3] Benedikt XVI., Postsynodální apoštolská exhortace *Verbum Domini* (30. září 2010), 35.

[4] S. Augustin, *De doctrina christiana* I, 36, 40.

www.vaticannews.va/cs.html

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
posvatne-pismo-slovo-bozi-lidskymi-
slovy/](https://opusdei.org/cs-cz/article/posvatne-pismo-slovo-bozi-lidskymi-slovy/) (19.03.2026)